

- **Voorbeelden (waaronder eigen ervaringen)**

Juist persoonlijke ervaringen zijn een goede voedingsbron. Of het nu gaat om iets wat u zelf heeft gezien, meegemaakt of iets waarover u bent aangesproken: de geloofwaardigheid van een persoonlijk voorbeeld is hoog.

- **Feiten**

Een feitelijk argument is controleerbaar. Een niet-feitelijk argument is niet controleerbaar. Onderzoekconclusies zijn dus niet altijd feiten! Statistische gegevens wel.

- **Deskundigen / autoriteitsargumenten**

Steek tijd in het vinden van goede bronnen, bijv. (wetenschappelijke) onderzoeken.

- **Morele argumenten** Gebaseerd op persoonlijke of collectieve opvattingen over goed en kwaad, voortkomend uit waarden en normen die voortkomen uit religie, cultuur, tradities etc.
- **Ethische argumenten** Gebaseerd op ethische principes en overwegingen. Ze maken gebruik van systematische ethische theorieën, zoals consequentialisme, deontologie of deugdethiek.
- **Vergelijkingen** Twee zaken met elkaar vergelijken op grond van iets wat ze gemeenschappelijk hebben.
- **Oorzaak-gevolg argument** Aantonen dat er een verband is tussen A en B
- **Emotioneel argument** Gebaseerd op gevoelens, doen een beroep op het 'hart' van het publiek. Veelal erg krachtig maar tegelijkertijd ook vaak te kenmerken als een drogreden.

- een (provocerend) citaat
- een vergelijking aanhalen
- belang van het onderwerp benadrukken (nieuwsfeiten, redden van mensenlevens etc.)
- uitdagende bewering
- een retorische vraag
- een vraag aan het publiek
- een anekdote
- inzet van humor
- een voorwerp tonen
- persoonlijke ontboezeming
- een ongemakkelijke stilte

VLAAI

Vakkundig
Luisteren
Argumenten
Aantrekkelijk
Inbrengen

Een Statenvoorstel wordt doorgaans in twee termijnen behandeld: eerst komen de commissieleden aan het woord. Daarbij kunnen zij ook vragen aan de betrokken Gedeputeerde of CdK stellen. Nadat alle commissieleden aan het woord zijn geweest reageert de Gedeputeerde (of CdK). In de tweede termijn volgt nog een afrondende reactie van de commissieleden waarbij elke fractie aan het Presidium adviseert of zij het Statenvoorstel een hamerstuk, een behandelstuk of niet behandelbaar voor Provinciale Staten acht. Het stuk wordt als behandelstuk op de conceptagenda van Provinciale Staten gezet als ten minste één fractie dat wil. Als laatste krijgt de betrokken Gedeputeerde/ CdK nog het woord.

- Provinciale Staten beraadslagen over een onderwerp/voorstel in ten hoogste twee termijnen.
- Per agendapunt wordt er per fractie, één spreker aangemeld om te spreken. De spreekvolgorde wordt tijdens de vergadering verleend op volgorde van aanmelding van de spreker (en bijbehorende gewenste spreektijd).
- De maximale spreektijd voor iedere spreker is maximaal vijf minuten in eerste termijn (de spreektijd in 2e termijn bedraagt 1/3e van de aangevraagde spreektijd in eerste termijn).
- Per onderwerp of voorstel is er vijf keer de mogelijkheid tot interruptie en per interruptie is het mogelijk om maximaal twee keer een vervolgvraag te stellen.
- Het college van Gedeputeerde Staten krijgt ½ van de totale spreektijd van Provinciale Staten in eerste termijn.
- Moties en amendementen worden tijdens de beraadslaging over een voorstel of onderwerp ingediend (m.u.v. moties vreemd aan de orde van de dag, deze worden voor vaststelling van de agenda ingediend).
- Na de beraadslagingen gaat men over tot stemming over (indien van toepassing) amendementen, het voorstel, moties.

Ontmoeting, verzamelen van informatie

Uitwisseling van ervaringen

Ervaringen met de Limburger

Wil om elkaar te begrijpen

Jezelf openstellen

Aandachtig luisteren

Houding 'ja, en ...'

Elk standpunt onderzoeken

Meer confrontatie
Wil tot overtuigen
Streven naar bereiken eigen doelen
Vormen van allianties
Selectieve luistervaardigheid
Houding 'Ja, maar'
Leidend tot besluitvorming (en media aandacht)

Eigen standpunt overbrengen

Vertegenwoordigen	Kaderstellen	Controleren
Statenlid zijn	Budgetrecht	Schriftelijke vragen
Debatteren	Verordeningen	Inlichtingen
Stemmen	Moties	Interpellatie
Contacten/ Werkbezoeken	Amendementen	Onderzoek (GS, PS, Rekenkamer)
Media	Initiatieven	Financiële controle
		Vertrouwenskwestie

Hoe zet je deze instrumenten effectief in?

- Je hebt voor alle voorstellen een meerderheid nodig – anders bereik je er weinig tot niets mee
- Je wilt alleen voorstellen doen die vallen binnen de bevoegdheid van de provincie en die in de praktijk uitvoerbaar zijn
- De instrumenten verschillen in zwaarte – geef je inhoud mee waar college en organisatie niet omheen kunnen (amendement/initiatief) of geef je een verzoek mee dat het college sneller op eigen wijze kan interpreteren of naast zich neerleggen (motie)?